

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D. v právní věci

žalobců: a) S. A., ev. č. X
b) Z. A., ev. č. X
c) nezl. D. A., ev. č. X
všichni st. příslušnost X
všichni pobytem X

zastoupeni Mgr. Robertem Tschöplem, advokátem
sídlem Pod křížkem 428/4, 147 00 Praha 4

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobách proti rozhodnutím žalovaného ze dne 30. 5. 2024, č. j. OAM-279/ZA-ZA11-K01-R2-2019, a ze dne 30. 5. 2024, č. j. OAM-278/ZA-ZA11-K01-R2-2019,

takto:

- I. Žaloby **se zamítají**.
- II. Žalobci **nemají právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Včasné podanými žalobami brojili žalobci u Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) proti v záhlaví citovaným rozhodnutím žalovaného (dále jen „napadená

rozhodnutí“), jimiž jim nebyla udělena mezinárodní ochrana dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Napadená rozhodnutí

2. V odůvodnění napadených rozhodnutí žalovaný shrnul skutečnosti sdělené žalobci v průběhu správního řízení a detailně zrekapituloval dosavadní průběh řízení. Zejména připomněl, že jeho původní rozhodnutí ve věci žalobců byla zrušena rozsudky Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 7. 2023, č. j. 62 Az 33/2020-62, a ze dne 28. 7. 2023, č. j. 62 Az 32/2020-65. Vázán právním názorem vysloveným v citovaných rozsudcích žalovaný okolnosti azylového příběhu žalobců opětovně přezkoumal.
3. V rámci správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem všech žádostí o mezinárodní ochranu jsou potíže žalobce a) s policisty z národnostních důvodů a v této souvislosti i obava o bezpečnost žalobkyň b) a c), jejichž problémy v zemi původu přímo souvisí se situací žalobce a). Za účelem komplexního posouzení azylového příběhu žalobců žalovaný provedl s žalobcem a) dne 1. 3. 2024 doplňující pohovor a současně si obstaral i pohovor, který byl s žalobcem a) v minulosti proveden v Dánském království. Když tyto pohovory žalovaný vzájemně porovnal, dospěl k závěru, že tvrzení žalobce a) o jeho potížích ve vlasti spočívající v šikaně a napadení ze strany policie a neznámých osob nelze vzhledem k řadě podstatných rozporů ve výpovědích považovat za věrohodná.
4. Za zásadní přitom žalovaný považoval především to, že v prvním pohovoru popisoval žalobce a) svůj údajný *první incident* s policisty podstatně odlišně v porovnání s doplňujícím pohovorem. Poprvé tvrdil, že měl být zadržen v kavárně spolu s dalšími ujburskými přáteli, a poté, co na něj měl být policií činen nátlak na spolupráci, byl k této spolupráci nucen i svým kamarádem, který měl být zadržen spolu s ním a měl být přítomen i jeho výslechu. V doplňujícím pohovoru však žalobce a) tvrdil, že byl zadržen po cestě z práce a jeho výpověď se liší nejen v popisu zadržení, ale i v popisu průběhu výslechu, jakož i v podrobnostech okolností celého incidentu.
5. Rozdíly žalovaný shledal i v případě *druhého incidentu* žalobce a) s policií. Byť žalobce a) v rámci doplňujícího pohovoru za klíčovou skutečnost, jež měla ovlivnit jeho rozhodnutí opustit vlast, označil pohled do hlavně pistole, kterou mu měl policista vyhrožovat, při prvním pohovoru se o této skutečnosti vůbec nezmiňoval. Tehdy za zásadní důvod uvedl skutečnost, že bylo vyhrožováno jeho ženě a dceři. Nesrovnalosti v příběhu žalobce a) pak žalovaný spatřoval i po porovnání jeho nynějších výpovědí s obsahem dřívějšího pohovoru provedeného v Dánském království. Tehdy žalobce a) zmínil pouze jediný konflikt s policií a prezentoval odlišný časový průběh klíčových událostí. Větší hodnověrnost výpovědi žalobce a) nevykazuje ani při srovnání s výpovědí jeho manželky [žalobkyně b)], jež o potížích svého manžela v podstatě nic konkrétního nevěděla.
6. Ačkoli se žalovaný na rozpory ve výpovědích žalobce a) opakovaně dotazoval, tento je vysvětlit nedokázal, resp. se k nim odmítl vyjádřit. S ohledem na závažnost a značné množství rozporů v tvrzeních žalobce a) přitom tyto rozpory nelze omlouvat prostým vyhasínáním lidské paměti, nýbrž svědčí o nekonzistentnosti předkládaného azylového příběhu a dokládají nevěrohodnost osoby žalobce a).

7. Žalovaný současně vyhodnotil, že tvrzení žalobce a) stran dlouhodobého a cíleného utlačování ujgurského etnika v Kazachstánu nekoresponduje s objektivně zjištěnými informacemi o zemi původu. Žalovaný si pro posouzení příběhu žalobců obstaral množství podkladů týkajících se postavení ujgurské menšiny v Kazachstánu, přičemž žádná ze zpráv žalobcem uváděné potíže nedokládá. Byť není vyloučeno, že se jednotliví občané ujgurského původu mohou v určitých případech cítit či být diskriminováni, v současnosti nic nepodporuje domněnku, že by etničtí Ujguři byli v Kazachstánu systematicky diskriminováni ze strany státních orgánů či většinového kazašského obyvatelstva.
8. Konečně žalovaný na základě informací o zemi původu uzavřel, že i přes všeobecné nedostatky ve fungování systému vnitřní ochrany v Kazachstánu měl žalobce a) možnost požádat o pomoc kazašské státní orgány. Podle nashromážděných informací žalobce a) v přístupu k pomoci jeho ujgurská národnost nijak neomezuje.
9. Jelikož žalovaný zhodnotil tvrzení žalobce a) jako nevěrohodná a v rozporu se zprávami o zemi původu, jeho žádosti nevyhověl a azyl ani doplňkovou ochranu mu neudělil. Vzhledem k tomu, že pak žalobkyně b) a c) *de facto* nemají vlastní azylový příběh a posouzení jejich žádostí je nutně závislé na výsledku řízení o žádosti žalobce a), žalovaný ani jim mezinárodní ochranu v žádné její formě neudělil.

III. Žaloby

10. Žalobci mají napadená rozhodnutí za nezákonná. Žalovaný nerespektoval standard přiměřené pravděpodobnosti a riziko pronásledování žalobce a) a jeho rodiny vyhodnotil nesprávně.
11. Žalobci nesouhlasí, že v tvrzeních žalobce a) panují rozpory takové závažnosti, aby zapříčinily nevěrohodnost jeho osoby. Ze srovnání pohovorů ze dne 26. 3. 2019 a dne 1. 3. 2024 zřetelně vyplývají základní rysy událostí popisovaných žalobcem a), přičemž je potřeba vzít v potaz též značný časový odstup pohovorů. Z obou pohovorů vyplývá, že docházelo k fyzickým útokům na osobu žalobce a) jak ze strany policie, tak i kazašského obyvatelstva. Žalovaným zmiňované nesrovnalosti jsou marginálního charakteru. Naopak ve všech podstatných azylově relevantních okolnostech se výpovědi žalobce a) shodují. Pokud žalobce a) v některém z pohovorů opomněl zmínit detaily incidentů, nečiní to jeho tvrzení nevěrohodným.
12. Žalovaný zároveň vystavěl svá rozhodnutí na chybně zjištěných skutečnostech o situaci v zemi původu žalobců, pokud se týče postavení ujgurského etnika. Účelově totiž vycházel jen ze zpráv přísvedčujících názoru, že menšiny v Kazachstánu nejsou diskriminovány. Četné zdroje naopak svědčí o tom, že v Kazachstánu v současné době probíhá proces „kazachizace“, kdy je snahou vlády zvýšení podílu populace kazašské národnosti, jehož nedílným důsledkem je prohlubování diskriminace národnostních menšin. Na podporu svých tvrzení žalobci odkázali na konkrétní internetové články.
13. Konečně ničím nepodložený je též závěr žalovaného, že žalobce a) mohl v Kazachstánu využít prostředků právní ochrany. Je třeba zohlednit veškerá specifika případu, přičemž žalobce a) byl perzekuován právě ze strany kazašské policie. Za této situace proto po něm nelze spravedlivě požadovat, aby se se svou žádostí o pomoc obrátil na tu samou organizaci, jež ho již v minulosti pronásledovala a z jejíhož jednání má strach. V průběhu

celého řízení pak žalovaný nevysvětlil, z jakého důvodu by u žalobce a) jako příslušníka ujugurského etnika měla smysl snaha domáhat se ochrany u kazašských státních orgánů.

14. Vzhledem k tomu, že skutečnosti tvrzené žalobcem a) nasvědčují hrozbě pronásledování, resp. vzniku vážné újmy, všech žalobců, žalobci zdejšímu soudu navrhli, aby obě napadená rozhodnutí zrušil a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. Současně požádali přiznat náhradu nákladů řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

15. Žalovaný se k žalobám vyjádřil ve vyjádřeních ze dne 1. 7. 2024 a 2. 7. 2024, v nichž uvedl, že s žalobními námitkami nesouhlasí. Při rozhodování vzal žalovaný v úvahu všechny skutečnosti tvrzené žalobci, k nimž nashromáždil adekvátní informace o zemi původu. Žalovaný unesl své břemeno a situaci žalobců hodnotil individuálně, přičemž důvody k udělení azylu či doplňkové ochrany shledány nebyly.
16. Žalovaný odkázal na odůvodnění svých rozhodnutí a zdůraznil, že zásadní je výpověď žadatele o mezinárodní ochranu. Výpověď žalobce a) v projednávané věci přitom byla nekonzistentní, rozporuplná a nevěrohodná, neboť se lišila nejenom v popisu průběhu jednotlivých incidentů, nýbrž i v otázce vycestování žalobce a) z vlasti. Skutečnost, že v Kazachstánu existují problémy na poli lidských práv, samo o sobě nedokládá, že žalobci a) a jeho rodině hrozí v zemi původu pronásledování či vážná újma ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, resp. § 14a odst. 2 téhož zákona. Žalovaný proto navrhl, aby krajský soud žaloby jako nedůvodné zamítl.

V. Správní spisy

17. Z obsahu správních spisů krajský soud zjistil, že žalobci požádali dne 18. 3. 2019 o mezinárodní ochranu v ČR. Ve správních spisech se nachází zejména poskytnutí údajů k azylovým žádostem ze dne 26. 3. 2019 a protokoly o pohovoru s žalobcem a) a žalobkyní b) z téhož dne. Po zrušení původních rozhodnutí žalovaného rozsudky Krajského soudu v Ostravě (ze dne 28. 7. 2023, č. j. 62 Az 32/2020-65, a ze dne 28. 7. 2023, č. j. 62 Az 33/2020-62, vůči kterým byly obě kasační stížnosti žalovaného odmítnuty Nejvyšším správním soudem z důvodu nepřijatelnosti) provedl žalovaný s žalobcem a) dne 1. 3. 2024 doplňující pohovor a zároveň si obstaral úředně ověřený překlad pohovoru, který byl s žalobcem a) proveden v Dánském království dne 28. 11. 2018. S podklady pro rozhodnutí byli žalobci opakovaně seznámeni a jak žalobce a), tak i žalobkyně b) využili svého zákonného práva se k podkladům rozhodnutí vyjádřit a současně uvedli i další skutečnosti, k nimž by měl žalovaný při posuzování jejich žádostí přihlédnout.
18. V rámci azylového řízení založil žalovaný za účelem posouzení bezpečnostně-politické situace v Kazachstánu a vyhodnocení postavení ujugurské menšiny do správních spisů tyto podklady:
- Informaci OAMP: Kazachstán: Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 27. 6. 2019;
 - Informaci Human Rights Watch: Kazachstán: Výroční zpráva 2018 ze dne 18. 1. 2018;
 - Informaci MZV USA: Kazachstán: Zpráva o dodržování lidských práv v roce 2018 ze dne 13. 3. 2019;

- Informaci MZV ČR, č. j. 147753-7/2019-LPTP, ze dne 21. 2. 2020, k č. j. MV-181808-1/OAM-2019: Postavení ujkurské menšiny, vypracováno dne 25. 2. 2020;
- Informaci MZV USA: Kazachstán: Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2019 ze dne 11. 3. 2020;
- Zprávu ČTK: Kazachstánský soud poslal na 24 let za mříže exministra za vraždu manželky ze dne 13. 5. 2024;
- Informaci OAMP: Kazachstán: Bezpečnostní a politická situace v zemi: Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv ze dne 13. 3. 2024;
- Informaci OAMP: Kazachstán: Zahraniční mobilita a návraty do země ze dne 12. 4. 2024;
- Informaci OAMP: Kazachstán: Policie: Struktura, kapacity, běžná kriminalita, ochranné mechanismy ze dne 19. 10. 2023;
- Informaci OAMP: Kazachstán: Protesty v lednu 2022: Průběh, potlačení, dohra ze dne 7. 11. 2023;
- Informaci OAMP: Kazachstán: Policie a etnické menšiny ze dne 7. 3. 2024 a;
- Informaci Lifos: Kazachstán: Tematická zpráva: Ujgurové v Kazachstánu ze dne 21. 12. 2017.

19. Na základě uvedených podkladů žalovaný vydal napadená rozhodnutí, jež jsou nyní předmětem přezkumu krajským soudem.

VI. Posouzení věci krajským soudem

20. Zdejší soud posoudil splnění podmínek řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloby byly podány oprávněnými osobami [§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] a ve lhůtě dle § 32 odst. 1 písm. b) zákona o azylu.
21. V souladu s § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. přezkoumal soud napadená rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů. Při posuzování věci soud přihlédl rovněž k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice).
22. Krajský soud ve věci nařídil **ústní jednání**, které se uskutečnilo dne 17. 6. 2025 za osobní účasti žalobce a), jeho právní zástupkyně a právního zástupce žalovaného. K výslovné žádosti žalobce a) zdejší soud k jednání přizval též soudní tlumočníci z jazyka ruského. V rámci ústního jednání soud vymezil předmět soudního přezkumu a poskytl účastníkům prostor, aby se k věci vyjádřili, čehož využili. Po přednesu účastníků se soud zabýval důkazními návrhy navrženými v žalobě, přičemž k jejich provedení nepřistoupil. Ohledně odkazovaných internetových článků (*Minority rights in central Asia: Insights from Kazakhstan, Kyrgyzstan and Uzbekistan*; dále *World directory of Minorities and Indigenous Peoples. Minorities and indigenous peoples in Kazakhstan*) popisujících situaci etnických menšin v Kazachstánu zdejší soud neshledal, že by tyto

svou povahou obecné informační články byly způsobilé na již zjištěném skutkovém stavu cokoliv změnit, proto soud jen stručně shrnul jejich obsah a zkonstatoval podstatné skutečnosti z nich vyplývající. Ostatní označené články se týkají jednoznačně jen postavení tzv. Dunganské menšiny a etnického násilí mezi jednotlivými skupinami v Kazachstánu. Zároveň soud nepřistoupil ani k *výslechu žalobce a)* z důvodu, že tento byl stran svého azylového příběhu opakovaně vyslýchán a dotazován v průběhu správního řízení. Zdejší soud nicméně dal žalobci prostor k tomu, aby se k věci podle své vlastní úvahy vyjádřil a přednesl vlastní skutkovou verzi příběhu, čehož žalobce využil.

23. Poté, co soud usnesením ukončil dokazování, vyzval účastníky k přednesení konečných návrhů ve věci a následně přerušil řízení za účelem vyhlášení rozsudku.

24. Žaloby **nejsou důvodné.**

25. Ve svých (obsahově zcela totožných) žalobách žalobci formulovali celkem tři okruhy žalobních námitek. Především je v souzené věci mezi účastníky sporná **otázka věrohodnosti** azylového příběhu žalobce a), jejíž vyřešení má podstatný vliv i na vypořádání ostatních námitek. Podle žalobců měl žalovaný pochybit, pokud vyhodnotil osobu žalobce a) jako celkově nevěrohodnou, v důsledku čehož žalobci a) ani žalobkyním b) a c), které odvozují své problémy v zemi původu od situace žalobce a), mezinárodní ochranu neudělil.

26. Problematikou posuzování věrohodnosti žadatele o mezinárodní ochranu se ve své judikatuře mnohokrát zevrubně zabýval Nejvyšší správní soud. Ten již ve svém rozsudku ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004-57 (veškeré rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou veřejně dostupné na www.nssoud.cz), judikoval, že: „[n]ení povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech nashromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí nebo zpochybňují.“ V této souvislosti potom krajský soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2008, č. j. 7 Azs 25/2008-105, v němž kasační soud k otázce věrohodnosti výpovědi žadatele uvedl, že: „nevěrohodnost tvrzení, zejména vzhledem k jejich rozporuplnosti, znemožňuje správnímu orgánu shledat u žadatele o azyl podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a) a b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.“ V návaznosti na to Nejvyšší správní soud dodal, že: „jelikož zpravidla není v možnostech žadatele v řízení o udělení mezinárodní ochrany prokázat svá tvrzení jiným způsobem než svou výpovědí, je srovnání jím uváděných skutečností zásadním kritériem pro posouzení jejich věrohodnosti. Pokud se ve výpovědích žadatele vyskytuje značné množství rozporů, které není schopen zdůvodnit, nelze ministerstvu vytýkat, že k nim přistupuje s určitou mírou pochybností.“

27. Pominout nelze ani usnesení ze dne 3. 9. 2009, č. j. 7 Azs 63/2009-96, v němž Nejvyšší správní soud trefně vystihl, že: „posouzení věrohodnosti skutkového příběhu žadatele o udělení mezinárodní ochrany se odehrává zejména na základě výpovědí, již v průběhu správního řízení učiní[...] Pokud je mezi jednotlivými výpověďmi znatelný rozpor či je v nich viditelná snaha o doplňování nových azylově relevantních skutečností, nelze vytýkat správnímu orgánu, že stěžovatelem uváděné skutečnosti neshledal věrohodnými.“ V neposlední řadě je třeba připomenout též závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2010, č. j. 9 Azs 16/2010-229, dle nichž: „otázka věrohodnosti tvrzení žadatele o mezinárodní ochranu je svým způsobem neuralgickým bodem celého procesu

rozhodování o udělení mezinárodní ochrany, neboť zcela zásadním způsobem ovlivňuje další postup ve věci, jakož i její konečný výsledek. Žadatel je povinen poskytovat nezbytnou součinnost a uvádět pravdivé a úplné informace, na jejichž základě pak správní orgán zjišťuje podklady pro vydání rozhodnutí (§ 49a zákona o azylu) [...] Pokud je zpochybněna celková věrohodnost žadatele, znamená to, že jeho žádosti nemůže být vyhověno, aniž by se jí správní orgán, resp. krajský soud v rámci své přezkumné činnosti nějak blíže věcně zabývaly.“

28. Dle konstantně zastávaného právního názoru „je nezbytné k posouzení věrohodnosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany přistupovat velmi uvážlivě, jakkoli nepochybně platí, že je to právě sám žadatel, kdo svojí výpovědí vytváří základní rámec tohoto posouzení“ (srov. k tomu např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2010, č. j. 9 Azs 17/2010-182, ze dne 15. 7. 2010, č. j. 9 Azs 18/2010-146, či ze dne 27. 10. 2011, č. j. 6 Azs 23/2011-45). Současně judikatura dospěla k závěru, že: „pokud se žadatel o mezinárodní ochranu po celou dobu řízení ve věci mezinárodní ochrany drží jedné dějové linie, jeho výpovědi lze i přes drobné nesrovnalosti označit za konzistentní a za souladné s dostupnými informacemi o zemi původu, pak je třeba z takové výpovědi vycházet“ (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2008, č. j. 2 Azs 49/2008-83, či ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70). Z hlediska míry rozpornosti výpovědí pak lze osobu žadatele znevěrohodnit, jestliže se jeho tvrzení: „která mají z hlediska předmětu řízení zásadní význam, ukázala být nepravdivá, nebo zásadním způsobem vnitřně rozporná“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 5. 2005, č. j. 3 Azs 246/2004-40), či pokud jde „o nesrovnalosti podstatného charakteru, které vybočují z linie azylového případu, případně mu odporují“ (srov. rozsudek téhož soudu ze dne 29. 5. 2009, č. j. 2 Azs 18/2009-79).
29. Vedle citovaných judikатурních požadavků je věrohodnost výpovědí žadatele potřeba hodnotit na základě *obecně uznávaných indikátorů hodnověrnosti* tak, jak jsou vymezeny v čl. 4 odst. 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 (dále jen „kvalifikační směrnice“). Mezi tyto patří zejména (i) vnitřní a vnější konzistentnost výpovědi, (ii) otázka, jestli je výpověď dostatečně konkrétní, a (iii) plausibilita poskytnuté výpovědi ve světle relevantních informací o zemi původu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2008, č. j. 1 Azs 18/2007-55, ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009-74, ze dne 25. 6. 2015, č. j. 4 Azs 71/2015-54, či ze dne 12. 4. 2021, č. j. 5 Azs 97/2019-41). Obecně platí, že správní orgán musí dát žadateli při pohovoru vždy *dostatečný prostor k tomu, aby mohl předeštit svůj azylový příběh podrobně včetně všech detailů*, které jsou často důležitým vodítkem pro posouzení jeho věrohodnosti. Pokud přitom zjistí, že si jednotlivé výpovědi žadatele o týchž skutečnostech odporují, je jeho povinností poskytnout žadateli možnost rozpory vysvětlit, jinak je jeho závěr o nevěrohodnosti takových výpovědí v rozporu s § 3 s. ř. (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2008, č. j. 1 Azs 18/2007-55, ze dne 25. 6. 2015, č. j. 4 Azs 71/2015-54, či usnesení téhož soudu ze dne 8. 3. 2023, č. j. 4 Azs 302/2022-29).
30. Ve světle uvedených judikатурních východisek krajský soud pečlivě zhodnotil výpovědi žalobce a), přičemž po jejich vzájemném porovnání a srovnání s informacemi, jež žalovaný shromáždil o situaci v zemi původu, dospěl k závěru, že úvahy žalovaného stran nevěrohodnosti příběhu žalobce a) jsou korektní a opodstatněné. Krajský soud nepřisvědčil žalobnímu tvrzení, že skutečnosti, o nichž žalobce a) vypovídal odlišně, se týkají jen marginálních okolností bez vazby na azylově relevantní důvody. Naopak

vyhodnotil, že rozpory ve výpovědích žalobce a) postihují samotné jádro jeho azylového příběhu, protože bezprostředně souvisí s tvrzenými konflikty a perzekucí žalobce a) ze strany kazašské policie (či většinového kazašského obyvatelstva) a jeho následným vycestováním z vlasti.

31. Již na tomto místě přitom krajský soud zdůrazňuje, že ani po důkladném seznámení s azylovým příběhem žalobce a) a jeho zasazením do kontextu informací o zemi původů nashromážděných žalovaným neshledal žádný individuální skutkový důvod na straně žalobce a), proč by právě on jako řadový občan, který v minulosti v Kazachstánu nikdy neměl problémy se státními orgány, nebyl politicky nijak aktivní a ani nečelil trestnímu stíhání či nebyl uvězněn, měl být nyní terčem takového zájmu ze strany kazašské policie, aby čelil opakovaným útokům, které popsal v jednotlivých výpovědích. Krajský soud uvádí, že ani sám žalobce a) nedokázal k výslovnému dotazu žalovaného uvést důvody objasňující motiv policejních složek k útokům na svou osobu a svou výpověď v tomto ohledu v mezioddobí několikrát změnil. Za této situace je dle zdejšího soudu nezbytné klást zvýšené nároky na parametry výpovědi žalobce a) a je třeba trvat na tom, aby jednotlivé výpovědi byly navzájem konzistentní a plausibilní natolik, aby na jejich základě bylo možné sestavit úplný a přesvědčivý obraz skutkového děje, který svědčí o naplnění znaků pronásledování. Tak tomu v posuzované věci nebylo.
32. Krajský soud připomíná, že v řešené věci měl žalovaný k dispozici celkově tři výpovědi žalobce a) popisující okolnosti jeho pronásledování ve vlasti. Kromě *původního pohovoru* k azylové žádosti ze dne 26. 3. 2019 provedl žalovaný s žalobcem a) *doplňující pohovor* ze dne 1. 3. 2024 a současně si obstaral též *pohovor* provedený s žalobcem a) dne 28. 11. 2018 v *Dánském království*. Po jejich bližším porovnání dospěl krajský soud ve shodě s žalovaným k závěru, že žalobce a) vypovídal rozporně nejen v otázce časového ukotvení jednotlivých incidentů, nýbrž také z hlediska jejich vlastního průběhu, neboť v rámci výpovědi popsal skutkový průběh útoků podstatně odlišně. Níže krajský soud příkladmo uvádí stěžejní rozpory ve výpovědích žalobce a), jak je podrobně rozebral již žalovaný ve svých rozhodnutích.
33. Co se týče rozporů ohledně *časového zařazení* jednotlivých incidentů, krajský soud především uvádí, že v rámci pohovoru ze dne 26. 3. 2019 žalobce a) uvedl, že z vlasti uprchl bezprostředně poté, co byl (celkově podruhé) napaden a zbit policisty, k čemuž mělo podle jeho slov dojít dne 10. 10. 2018. V rámci doplňujícího pohovoru však žalobce a) tento incident z časového hlediska zařadil *na konec léta 2018* a při pohovoru v Dánsku ze dne 28. 11. 2018 dokonce již *na 5. 5. 2018*. Obdobně i v případě incidentu, kdy byl žalobce a) poprvé napaden policisty, mělo ke konfliktu dle původního pohovoru dojít *dne 25. 3. 2018*, avšak dle doplňujícího pohovoru měl být žalobce a) napaden již *na přelomu roku 2017 a 2018*. Konečně rozporné údaje poskytl žalobce a) i v otázce incidentu, kdy měl být během svého pobytu v Astaně při cestě z práce zbit skupinou etnických Kazachů. Podle výpovědi žalobce a) ze dne 26. 3. 2019 mělo k tomuto incidentu dojít *dne 6. 8. 2018*, avšak v rámci pohovoru v Dánském království žalobce a) jako okamžik svého napadení označil *březen 2018*. Předestřené rozpory podle zdejšího soudu podstatně narušují časový sled událostí prezentovaných žalobcem a) a zavdávají důvodným pochybnostem o tom, zda v zemi původu skutečně opakovaně čelil fyzickým útokům.
34. Podstatné rozpory ve výpovědích žalobce a) lze spatřovat též *při popisu průběhu* jednotlivých incidentů. Pokud jde o *první z konfliktů s kazašskou policií*, měla se událost

dle původní výpovědi žalobce a) ze dne 26. 3. 2019 odehrát tak, že byl žalobce a) policií zadržen při setkání v kavárně s přáteli, přičemž společně s žalobcem a) měli být zadrženi a odvezeni na služebnu taktéž jeho kamarádi, kteří měli být přítomni i jeho výslechu. Při doplňujícím pohovoru dne 1. 3. 2024 však žalobce a) vypověděl, že jej zastavili policisté samotného na ulici a bez jakéhokoliv zdůvodnění jej odvezli k výslechu na stanici, kde jej přesvědčovali ke spolupráci. Ačkoliv původně žalobce a) vypověděl, že v daný moment netušil, na čem by měl s policií spolupracovat, při doplňujícím pohovoru uvedl, že měl policistům vypomáhat při převozu nelegálních zásilek, pravděpodobně drog. Takový rozdílný popis události žalobcem a) vnímá soud jako pokus o gradaci azylového příběhu, která však ve výsledku nutně narušuje věrohodnost předkládaného příběhu jako celku.

35. Prosté rozporů pak nejsou výpovědi žalobce a) ani ve vztahu *k jeho konfliktu se skupinou etnických Kazachů*. Zde panují nejasnosti zejména ohledně toho, zda žalobce a) tuto událost policii nahlásil a zda se jí policie aktivně zabývala. V pohovoru ze dne 26. 3. 2019 totiž žalobce uvedl, že policii incident oznámil, načež mu policisté přislíbili, že jej budou stran dalšího průběhu vyšetřování informovat. V doplňujícím pohovoru však žalobce a) rozporně uvedl, že policisté odmítli jeho žádost přijmout a celou záležitost vyšetřovat. Pochybnosti pak panují i co stran motivu daného útoku, neboť původně měl být žalobce a) napaden jen kvůli cigaretám, následně však tvrdil, že jej útočníci osobně znali a důvodem napadení byla právě jeho ujgurská národnost.
36. Konečně se výpovědi žalobce a) podstatně liší rovněž v popisu jeho *druhého konfliktu s kazašskou policií*. Třebaže žalobce a) v rámci doplňujícího pohovoru ze dne 1. 3. 2024 opakovaně zmínil, že mu policisté měli po zadržení vyhrožovat střelnou zbraní, již na ní měli mířit, tento zásadní aspekt v rámci pohovoru ze dne 26. 3. 2019 zcela pominul a uvedl pouze tolik, že jej policisté po odvlečení do parku zbili. Dříve navíc žalobce a) vypověděl, že jej měl zadržet kapitán Alijev z místního policejního oddělení, s nímž se již z minulosti znal. V doplňujícím pohovoru si však žalobce a) jméno policisty nedokázal vybavit a tvrdil, že až do okamžiku svého zadržení netušil, o koho jde. Tyto rozpory (neomluvitelné ani časovým odstupem pohovorů) ve spojení s dalšími nejasnostmi stran vycestování žalobce a) z vlasti vedou krajský soud k závěru o nevěrohodnosti osoby žalobce a), která brání tomu, aby mu byla udělena mezinárodní ochrana ve formě azylu či doplňkové ochrany.
37. Závěrem krajský soud dodává, že žalovaný žalobce a) na jeho rozpory ve výpovědích upozornil a poskytl mu dostatek prostoru k tomu, aby je odstranil, k čemuž mu kladl i množství vhodných otázek. I přesto však žalobce a) rozporná tvrzení postihující hlavní linii jeho azylového příběhu vysvětlit nedokázal. Současně k objasnění celé situace nepřispěla ani výpověď manželky žalobce a) [žalobkyně b)], jež k věci samé *de facto* nic nevypověděla a o charakteru a rozsahu potíží svého manžela ve vlasti neměla v podstatě žádné bližší informace. Za této situace proto krajský soud z hlediska posouzení věrohodnosti žalobce a) na straně žalovaného žádná pochybení neshledal, pročez námitku žalobců vyhodnotil jako nedůvodnou.
38. Současně žalobci žalovanému vytýkali, že si v rámci řízení *neobstaral dostatečné a spolehlivé podklady o situaci v zemi původu*. Upozorňovali na to, že shromážděné zprávy nepokrývají individuální situaci žalobce a) jako příslušníka ujgurské menšiny a žalovaný si záměrně pro účely svých rozhodnutí z podkladů vybral výhradně poznatky

v neprospěch žalobce a). Po seznámení s obsahem podkladů zdejší soud ani této námitce žalobců nepřisvědčil.

39. Krajský soud připomíná, že podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudek ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81) platí, že informace o zemi původu použité ve věci mezinárodní ochrany musí být v maximální možné míře *relevantní, důvěryhodné a vyvážené, aktuální a ověřené z různých zdrojů, a transparentní a dohledatelné* [srov. rovněž § 23c písm. c) zákona o azylu]. Zdejší soud je přesvědčen, že veškeré zprávy o zemi původu tak, jak byly shromážděny žalovaným po zrušení jeho původních rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany rozsudky Krajského soudu v Ostravě, tyto požadavky splňují, neboť z věcného, osobního i časového hlediska dopadají na případ žalobce a) a umožňují zasadit jeho tvrzení do kontextu situace v zemi původu. Navíc je zjevné, že řada podkladů užitých v nynější věci vznikla právě za účelem posouzení azylového případu žalobce a), o čemž svědčí jak jejich úzká tematizace (postavení kurdské menšiny v Kazachstánu a vztah místní policie a menšin), tak i individualizované otázky kladené zastupitelskému úřadu.
40. Krajský soud konstatuje, že jakkoliv shromážděné podklady ve svém souhrnu *v obecné rovině* připouští, že politicko-bezpečnostní situace v Kazachstánu v současnosti ještě není na úrovni vyspělých demokratických států a zejména zvýšená míra korupce podstatně narušuje celkovou funkčnost systému, týká se tato situace stejnou měrou všech obyvatel Kazachstánu, a nikoliv jen příslušníků ujugurského etnika. Na základě informací o zemi původu nelze dovozovat, že by etničtí Ujguři čelili v Kazachstánu systematické diskriminaci, byť je dokumentována snaha majoritního etnika zvýšit ve společnosti podíl rodilých Kazachů na úkor jednotlivých menšin (tzv. „kazachizace“). Jelikož z ničeho neplyne, že by přístup státních orgánů či bezpečnostních složek v Kazachstánu vůči příslušníkům ujugurské menšiny naplňoval znaky pronásledování ve smyslu zákona o azylu, interpretoval žalovaný obsah podkladů správně a jeho závěry v nich mají potřebnou oporu.
41. Na shora uvedeném pak nic nemění ani v žalobě obsažené odkazy na internetové články, které jen v obecné rovině bez bližší vazby na azylový příběh žalobce a) pojednávají o situaci etnických menšin v Kazachstánu a dalších středoasijských zemích, přičemž se vztahují zejména k etnické menšině Dunganů. Žádný z žalobců však k této menšině nenáleží, pročez poznatky vztahující se k této menšině nelze na jejich případ uplatnit. Nehledě na to, poselství odkazovaných článků v základních rysech odpovídá obsahu podkladů shromážděných žalovaným, které individuální konflikty či jednotlivá pochybení státních orgánů vůči národnostním menšinám v Kazachstánu připouští (viz závěry Informace Lifos: Kazachstán: Tematická zpráva: Ujgurové v Kazachstánu ze dne 21. 12. 2017). Námitka proto není důvodná.
42. Třetí námitka žalobců zněla, že žalovaný nesprávně vyhodnotil možnosti žalobce a) *obrátit se s žádostí o pomoc* na příslušné vnitrostátní orgány ochrany v zemi původu. Žalovaný opominul, že byl žalobce a) perzekuován ze strany kazašské policie, pročez není možné, aby se domáhal ochrany u téže organizace, která ho v minulosti pronásledovala a z níž má strach.
43. K této námitce zdejší soud předně uvádí, že povinnost žalovaného detailně hodnotit možnosti vnitrostátní ochrany žalobce a) v Kazachstánu je nutně oslabena celkovou nevěrohodností jeho osoby a předkládaného azylového příběhu (viz výše). Byl-li příběh

žalobce a) z důvodu rozporů ve výpovědích (odlišně od předchozích rozhodnutí žalovaného zrušených rozsudky Krajského soudu v Ostravě) shledán celkově nevěrohodným, a tedy nebylo postaveno najisto, zda žalobci a) po návratu zpět do země původu skutečně tvrzené nebezpečí pronásledování či vážné újmy hrozí, není z podstaty věci nutné, aby se žalovaný dále zabýval v úvahu připadajícími prostředky ochrany proti takovému (neprokázanému) jednání. Veškeré úvahy žalovaného v tomto ohledu vyjádřené v napadených rozhodnutích tak krajský soud vnímá za dané situace jako nadbytečné učiněné nad rámec posuzované věci.

44. Jen jako *obiter dictum* pak zdejší soud dodává, že odůvodnění žalovaného stran možnosti ochrany bylo provedeno kvalitně podle požadavků stanovených Krajským soudem v Ostravě. Žalovaný s odkazem na konkrétní informace o zemi původu vysvětlil, že i kdyby žalobce a) čelil perzekuci ze strany kazašských policistů, mohl proti jejich postupu podat stížnost k vyšší instanci v rámci policie, kanceláři prokurátora nebo ústředním úřadům a k vyřešení svých problémů mohl využít i služeb ombudsmana či Ujgurského národního centra. V případě obav o vlastní osobu přitom kazašský právní řád připouští též podání stížnosti v anonymizované podobě či prostřednictvím linky důvěry. Třebaže potom podání stížnosti nemusí vždy s ohledem na nedokonalé fungování systému představovat účinný způsob nápravy, dopadá tato negativní situace na všechny občany Kazachstánu stejně. Sám žalobce a) přitom celý život pobýval ve městě Almaty a Astana, tedy velkoměstech, ve kterých jsou šance na dosažení ochrany v porovnání s venkovskými oblastmi o poznání vyšší (viz zde Informaci OAMP: Kazachstán: Policie ze dne 19. 10. 2023). Ani této námitce tak zdejší soud nepřisvědčil.
45. Závěrem krajský soud uvádí, že jelikož byl azylový příběh žalobce a) shledán ve své hlavní linii nevěrohodným, stíhá stejný osud též příběh žalobkyň b) a c), jejichž příběh byl odvozený právě od příběhu žalobce a) a žádné vlastní azylově relevantní skutečnosti neobsahuje.

VII. Závěr a náklady řízení

46. S ohledem na shora uvedené důvody rozhodl zdejší soud o žalobách tak, že je v plném rozsahu zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
47. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, jenž měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V souzené věci žalobci úspěšní nebyli, a proto ze zákona nemají právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.). Žalovanému pak v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, resp. ani náhradu nákladů řízení nepožadoval, a tedy mu zdejší soud náhradu nákladů řízení nepřiznal (výrok III.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 17. června 2025

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D. v. r.
samosoudce